

Met Palmпасen rijdt de koning door de kerk! Palmпасen of palmzondag is de laatste zondag van de Veertigdagentijd en het begin van de Goede of Stille Week. Een 16^e-eeuwse traditie is dat kinderen op die dag een palmпасenstok in optocht de kerk indragen. Dit gebruik ontstond na de Reformatie. Het verving de processies waarmee de intocht in Jeruzalem werd uitgebeeld. De palmпасenstok vertelt eigenlijk het verhaal van de laatste week van het leven van Jezus. Hij bestaat uit een kruis van hout waarop een broodhaantje staat. Het brood herinnert aan het laatste avondmaal dat Jezus die week zal vieren en aan de haan die driemaal kraait als Petrus zijn meester heeft verloochend.¹ Palmпасen verwijst zo naar de lezing van het evangelie op Palmzondag²: Jezus rijdt Jeruzalem binnen op een ezel. De menigte roept Hosanna en plukt palmtakken om zo de weg voor Jezus te plaveien: 'Heel Sion draagt haar palmen als vaandels voor uw voet'.³

Jezus zet straks Jeruzalem op zijn kop: Hij rijdt de stad binnen op een ezel. Even later reinigt hij het tempelplein van wat hij een rovershol noemt om daarna in de tempel blinden en verlamden te genezen: zo *rijdt de koning door de kerk!* Het verslag van die gebeurtenis vinden we o.a. in Mattheus 21: 1-17. Mattheus grijpt in vers 5 echter terug op Zacharia 9: 9-10. Over die tekst heeft Willem Barnard ons het prachtige lied 'Verheug u, gij dochter van Sion' nagelaten

De aanspraak van het lied is **feestelijk en tegelijk statig**: 'Verheug u, gij dochter van Sion en jonkvrouw Jeruzalem, juich!' Wie wordt daarmee bedoeld? Een jonkvrouw behoort tot de adelstand, Jeruzalem is de uitverkoren stad en Sion is de berg waar God woont. Ongetwijfeld spreekt Zacharia het volk van Israël aan met deze eretitel.

Ook Matteüs zal het volk van God bedoelen met zijn beschrijving. Spreekt hij ook de kerk van nu aan? Voel jij je aangesproken? Hoor je die stem die tot jou zegt: 'Uw koning rijdt binnen, het rijk gaat beginnen' (1)? Ben je er klaar voor? Het voorspelt veel goeds: 'Hij komt ons bevrijden, rechtvaardig, zachtmoedig, de aarde zal spoedig een bloeiende tuin zijn van vrede en recht' (1).

Of laat jij je niet zomaar overtuigen? Dat kan ik goed begrijpen in deze geopolitiek onveilige en onrustige tijden, met machthebbers als Poetin, Trump, Macron, Xi Jinping of Netanyahu. Zacharia profeteert over Christus Jezus: 'Hij zal u regeren met God en met ere' (2). En je kunt het weten, je hoeft niet verbaasd te staan: 'De Heer heeft het heden gezegd' (1). 'Het is van tevoren gezegd' (2).

Wat gaat Christus Jezus dan doen met die machthebbers van deze tijd? 'Hij zal ze verdoen in zijn toorn en zijn recht'. Krijgsvreemde plannen worden verbannen (2), **Jezus komt met een**

nieuwe wereldorde: *'Zijn daden, zij zullen / de aarde vervullen,
voor jood en voor heiden / door dood en door lijden
draagt Hij met zich mede / de blijdschap, de vrede'*.

Het lijkt wel een kerstboodschap! Oorspronkelijk schreef Willem Barnard dit lied voor Advent (ook dan gaat het over een intocht!). Het brengt de **verbinding tussen kribbe en kruis** in beeld. De kwetsbaarheid van het kind in de kribbe komt ook hier duidelijk aan het licht. Want kijk daar, die koning die Jeruzalem binnenrijdt. Zit Hij hoog te paard, vorstelijk in het zadel? Dat valt even

¹ [Geschiedenis-en-achtergronden-van-de-Palmpaasstok.pdf \(joriskerk.net\)](#). Zie ook: [Palmpasenstok - Wikipedia](#)

² Mattheus 21:1-11; Marcus 11:1-10; Lucas 28-40

³ Liedboek 441:2

tegen! 'Hij rijdt op een (geleende) ezel. Hij lijdt als een knecht' (3). Jezus zet je op het verkeerde been: geen pracht en praal, hij lijkt wel een 'loser-koning'. Later legt Paulus het uit: Hij vernederde zich tot de dood aan het kruis. Om vervolgens na zijn opstanding door zijn Vader verhoogd te worden (Filippenzen 2: 5-11). Daarmee brengt Hij de nieuwe wereldorde binnen: 'Zo brengt Hij het leven terecht' (3).

Willem Barnard schreef een prachtig lied, dat bol staat van rijm, woordspeling en schriftverwijzingen.⁴ Gerrit de Marez Oyens componeerde er een even mooie melodie bij. Die moet je met vaart zingen, *in draf* zou ik zeggen. Maar kijk je niet, houd de teugels strak, want anders sla je op hol en raak je aan het einde buiten adem. Zelf voerde ik dit lied ooit met schoolklassen uit met ritme-instrumenten die ze zelf bij handvaardigheid hadden gemaakt.

Je kunt het lied in de adventstijd zingen én op Palmzondag. **Zing je het mee terwijl de kinderen met de Palmpasestok aan het begin van de dienst de kerk binnenkomen?** Roep je welgemeend: 'Hosanna voor de Zoon van David, Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hoogste hemel' (Mattheus 21: 9)? Of hoor je bij die mensen die later in die stille week als een blad aan een boom omdraaien: 'Heden Hosanna, morgen kruisig Hem'? ⁵

© Kerkpunt - Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Geluidsvoorbeeld: [550 - Verheug u, gij dochter van Sion - Liedboek Compendium](#). En: [Verheug u, gij dochter van Sion - YouTube](#) (vanaf 01:45).
- Begeleidingen: zie de begeleidingsbundel bij het Liedboek. Zie ook muziekbijlage bij EREdienst jg. 51 nr. 1 (februari 2024).

⁴ Meer hierover in: https://www.liedboekcompendium.nl/lied/550-verheug-u-gij-dochter-van-sion-5_1_6

⁵ Liedboek 556, 'Alles wat over ons geschreven is', couplet 5.